

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/73/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117218419
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4117218419.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a sudkýň JUDr. Marty Polyákovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, v právnej veci žalobkyne: I. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom H., D. XXXX/XX, zastúpenej JUDr. Milošom Papcunom, advokátom so sídlom Piešťany, Vajanského 1A, proti žalovaným: 1. E. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom F., A. XX, 2. D. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., R. XXX/XX a 3. P. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom F., H. XXX/XX, zastúpenými JUDr. Ľudovítom Štanglovičom, advokátom so sídlom Šaľa, Jarmočná 2264/3, o zaplatenie 2.518,05 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Nitra z 13. februára 2020, č. k. 15C/50/2017-69, vo výroku o náhrade trov konania, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e .**

Žalovaným **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením (v poradí druhým) súd prvej inštancie žalovaným v 1. až 3. rade priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100%. Zároveň opravil aj uznesenie v časti poučenia. Právne vec odôvodnil v zmysle § 256 ods. 1, § 257, § 396 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. - Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Ďalej uviedol, že žalobkyňa vzala žalobu späť po výzve súdu, pretože išlo o zjavne bezdôvodnú žalobu, a preto možno pričítať žalobkyni procesné zavinenie na zastavení konania. Svojím prvým rozhodnutím súd prvej inštancie nepriznal žalovaným náhradu trov konania, aplikujúc ust. § 257 CSP, keď dôvody hodné osobitného zreteľa videl v neprimeranej tvrdosti, povahe a okolnostiach sporu. Odvolací súd toto uznesenie zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie, vytykajúc súdu prvej inštancie absenciu riadneho odôvodnenia. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňa nepreukázala dôvody pre aplikáciu § 257 CSP s výnimkou morálnych dôvodov, avšak ani tie bližšie nepreukázala.

2. Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie žalobkyňa, ktorá navrhla napadnuté uznesenie zrušiť v celom rozsahu. Na jej strane sú dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania žalovaným, a to neprimeraná tvrdosť, povaha a okolnosti sporu. Sama vybavila a financovala pohreb ich matky, pretože matka bola nemajetná. Nikto nič po poručiťelke Q. M. nezdedil. Sama všetky tieto dôvody, navyše aj morálne, nielen tvrdila, ale aj 100% dokázala. Žalovaným dôverovala, pričom postoj žalovaných sa prejavil ako veľmi tvrdý, keďže nemienili prispieť ani jediným eurom na pohreb ich matky, ani na náklady spočívajúce v úprave hrobového miesta uložením náhrobnej dosky a na kar. O všetkých nákladoch boli včas informovaní a nikto z nich nič nenamietal, teda mala za to, že uznali všetky uvedené výdavky.

3. Žalovaní v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne navrhli napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť a priznať im náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Napadnuté uznesenie je založené na správnom právnom posúdení, správnych zisteniach a v súlade s procesnými normami

Civilného sporového poriadku a neporušujúce právo žalobkyne na spravodlivé súdne konanie. Tvrdenia žalobkyne v odvolaní sú irelevantné a nepreukázané, pretože žalovaní sa vyjadrili listami z 19. 03. 2016 a 21. 07. 2015 v ktorých uvádzali, že sa nemienia podieľať na nákladoch súvisiacich s úmrtím matky.

4. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou stranou v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

5. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplní na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6. V prejednávanej veci sa žalobkyňa žalobou, doručenou súdu prvej inštancie dňa 15. 05. 2017, domáhala voči žalovaným zaplata 2.518,05 eura s prísl. Po tom, čo žalobkyňa vzala žalobu v celom rozsahu späť, súd prvej inštancie svojím prvým uznesením č. k. 15C/50/2017-40 zo dňa 09. 11. 2017 konanie zastavil, vrátil žalobkyni súdny poplatok za návrh vo výške 144,30 eura a žalovaným v 1. až 3. rade nepriznal náhradu trov konania. Poukázal pritom na ust. § 257 CSP a nepriznal výnimočne žalovaným náhradu trov konania, lebo na strane žalobkyne videl dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce v neprimeranej tvrdošti, povahe a okolnosti sporu. V dôsledku podaného odvolania Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 6Co/51/2018-52 zo dňa 29. 03. 2018 uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o náhrade trov konania strán sporu zrušil a vec mu v tejto časti vrátil na ďalšie konanie. Dôvodom pre zrušenie uznesenia v napadnutej časti bolo ustanovenie § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súčasne podal teoreticko-právny výklad týkajúci sa danej problematiky, na ktorom i v súčasnosti v plnom znení zotráva. Po prejednaní veci opätovne rozhodol súd prvej inštancie napadnutým uznesením.

7. Odvolateľka vo svojom odvolaní namietala nemorálnosť konania žalovaných a poukazovala na spravodlivosť súdu, pretože v prípade potvrdenia napadnutého rozhodnutia bude preukázaná tvrdošť, okolnosť, povaha, surovosť a nevysloviteľná bezcharakternosť žalovaných. Spravodlivý súd bude vidieť v okolnostiach prípadu použitie dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré nie je možné priznať náhradu trov konania žalovaným.

8. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

9. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

10. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

11. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. súd prizná strane náhrady trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

12. Ustanovenie § 256 ods. 1 CSP vychádza pri náhrade trov konania zo zásady procesného zavinenia. Ak dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, potom je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách, teda ako na strane žalobcu, tak i na strane žalovaného. Zavinenie sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie sa uplatní pre každé konanie bez ohľadu na to, z akého dôvodu bolo zastavené, ak už vznikol procesnoprávny vzťah medzi súdom a oboma stranami sporu a medzi stranami sporu navzájom. K zastaveniu konania môže dôjsť napr. z dôvodu späťvzatia

žaloby, či už úplného alebo čiastočného, z dôvodu neodstrániteľného nedostatku podmienky konania, z dôvodu odstrániteľného nedostatku podmienky konania, ktorý sa nepodarilo odstrániť. Zavinenie môže existovať na strane žalobcu aj na strane žalovaného. Na strane žalobcu existuje procesné zavinenie napríklad, ak podal žalobu vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdu alebo ak podal žalobu, hoci existovala prekážka rei iudicatae alebo prekážka litispendencie, alebo ak bez dôvodu vzal žalobu späť, avšak aj vtedy, ak vzal žalobu späť pre dôvodné vznesenie námietky premlčania žalovaným a podobne.

13. Civilný sporový poriadok zaviedol novú definíciu trov konania, pričom za trovy konania sa podľa novej právnej úpravy považujú len také výdavky, ktoré vznikli v konaní, t.j. v období od začatia konania do jeho skončenia. Nová právna úprava druhy trov konania nevymedzuje ani príkladným výpočtom, pričom trovami konania spravidla sú hotové výdavky strán a ich zástupcov ako cestovné náhrady, stravné, náklady na ubytovanie, poštovné, súdne poplatky, ušlý zárobok, trovy dôkazov, odmena za právne služby poskytnuté advokátom a iné. Aby sa výdavky, ktoré v konaní vznikli, mohli považovať za trovy konania, musí byť splnená aj ďalšia požiadavka, a to, že musia byť preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva v tomto konaní. Výdavky, ktoré strana nepreukázala a neodôvodnila, nemôže súd považovať za trovy konania a priznať ich ani s poukazom na zásadu oficiality zavedenú pri rozhodovaní o trovách konania v § 262 CSP. Požiadavka účelnosti vynaložených výdavkov je jedným zo základných predpokladov toho, aby sa vynaložené výdavky mohli považovať za trovy konania. Aby mohli byť vynaložené výdavky považované za účelne vynaložené v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva, teda za trovy konania, musia byť vynaložené v príčinnej súvislosti s procesným postojom strany k predmetu konania; ich vynaložením sa musí sledovať buď procesné presadzovanie uplatneného nároku, alebo procesná obrana proti takémuto nároku (nález Ústavného súdu SR z 31. júla 2008 sp. zn. IV. ÚS 147/08). Každú jednu zložku výdavkov, teda aj každý úkon právnej služby, ak je strana (či iný subjekt) zastúpená advokátom, musí súd posudzovať samostatne. Dôkazné bremeno ohľadom preukázania splnenia predpokladov pre posudzovanie výdavkov ako trov konania leží na strane sporu.

14. Účelnosť trov sa dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo s právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s uplatňovaním ústavne zaručeného práva na právnu pomoc (čl. 47 ods. 2 Ústavy). Nevyhnutné sú tie trovy, ktoré sa musia vynaložiť na procesné úkony nariadené súdom, potrebné na zaujatie procesného stanoviska k žalobnému návrhu, k meritórnemu vyjadreniu strany sporu, k vykonanému dôkazu, na použitie opravných prostriedkov, na zaplatenie súdneho poplatku a na hotové výdavky. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc sa odvodzuje z článku 47 Ústavy SR. V podstate to znamená, že trovy právneho zastúpenia treba považovať za účelne vynaložené trovy, keďže každý má právo na to, aby hoci aj v jednoduchej, skutkovo a právne menej zložitej veci, bol zastúpený advokátom.

15. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne postupoval, na prejednávaný prípad aplikoval ustanovenie § 256 ods. 1 CSP a žalovaným správne priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Niet totiž pochyb, že žalobkyňa procesne zavinila zastavenie konania, keď vzala žalobu v celom rozsahu späť. Žalovaní so späťvzátím žaloby vyslovili súhlas. Pokiaľ teda žalobkyňa procesne zavinila zastavenie konania, žalovaní majú nárok na náhradu trov konania, a to všetkých preukázaných, odôvodnených a účelne vynaložených výdavkov, ktoré im v súvislosti s bránením práva v tomto konaní vznikli.

16. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie, vo výroku o náhrade trov konania, ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

17. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní plne úspešným žalovaným priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov prvoinštančného aj odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).